

శని దేవత పద ధ్వనులు

'ఈ కళశోడిక ఎంత మాత్రం లాభం లేదు. దీన్ని నమ్ముకుంటే ఉన్నకీకాస్త దృష్టి పోయేట్లుంది' అనుకున్నాను కళశోడు తీసి పంచె చివరతో తుడుచుకుంటూ. తర్వాత కళశోడు ముఖానికి తగిలించుకుని చెవిపక్కకు చెయ్యి పోనిచ్చి స్విచ్ నొక్కాను. శబ్దం మొదలయింది.

పైన గుబురుగా దయ్యపు గొడుగులా పెరిగిన నిద్రగన్నేరు చెట్టు....
పైనుండి ఉండి ఉండి రాలి పడుతున్న చినుకులు....

వర్షం ఆగిపోయింది. కాని చల్లని గాలి విసురుగా వీస్తునే ఉంది. పక్కగా నాటురకం టీ స్టాలు. దానిముందు రెండో మూడో బల్లలు. ముగ్గురో నలుగురో కూర్చుని టీ సేవిస్తున్నారు. పెద్దగా అరుస్తున్నట్లు మాట్లాడుకుంటున్నారు. లారీ ఒకటి "బొంబ్" మని రొదచేసుకుంటూ దూసుకుపోయింది.

ఉదయం సది గంటలుదాటి ఉంటుంది. ఇంటి దగ్గర తొమ్మిదింటికే బయలు దేరాను. రెండు బస్సులు మారివచ్చి, నాకు కావలసిన ఇంటికోసం వాకబు చేస్తూ తిరుగుతుండగా మొదలయింది వర్షం. ఎక్కడెక్కడి మబ్బులో కూడబలుక్కున్నట్లు గుమిగూడి వచ్చి పక్కా అరగంటసేపు కుండపోతగా వర్షించాయి. ఇడిగో ఇప్పుడు నీళ్ళ బరువు తీర్చుకుని తేలికపడి ఆకాశంలో దూది పింజల్లాగా తేలిపోతు

న్నాయి. నేను హియరింగ్ ఎయిడ్ స్విచాఫ్ చేసి చేతివ్రేళ్ళు విరుచుకుంటూ నిలబడిపోయాను. ఉన్నట్లుండి మళ్ళీ ఘనీభవించిన నిశ్శబ్దం.

నిన్న, అంటే శనివారం ఉదయం ఆ కొద్ది పెన్షన్ రాళ్ళూ తెచ్చుకుందామని బ్యాంకుకు వెళ్లాను. వాకబు చేస్తే ఆ డబ్బు ఇంకా రాలేదన్నారు. ఆ కౌంటర్లో ఉండే వ్యక్తి నాకు పరిచితుడే. పేరు రవీంద్ర. చాలా సానుభూతితో “ఇంకా రాలేదండీ మీ డబ్బు. సోమవారం రండి” అన్నాడు. బహుశా నా పరిస్థితి అతనికి అర్థమై ఉంటుంది. వచ్చే పెన్షన్ చాలా కొద్ది.... నెలలో పది రోజులు కూడా సరిపోదు. మిగిలిన ఖర్చు అంతా భరించేది మా అమ్మాయి లలిత. ఇంటికైన పెద్ద కూతుడు దాని తర్వాతవాడు రాముడు.... శ్రీరామ చంద్రమూర్తి.... రెండేళ్ళయింది ఇల్లు వదలిపోయి. ఎక్కడున్నాడో, ఏం చేస్తున్నాడో, అసలువున్నాడో లేదోకూడా తెలియదు. మూడోవాడు చిరంజీవి. వాడు డిగ్రీ పూర్తిచేసి ఏ పనీ దొరక్కరికా మీగా తిరుగుతున్నాడు. తర్వాతది జానకి. దీనికి మాత్రం పెళ్ళి చెయ్యగలిగాను. అది ఎక్కడో దూరంగా ఒరిస్సాలో భర్తతో ఉంటున్నది. లలితకు పెళ్ళికాలేదు. అది చేసుకోలేదు. చేసుకోనన్నది. ఇప్పుడిక దానికి పెళ్ళికాదు. దానికా చింతకూడా లేదు. పాపం తనను తాను కరిగించుకుంటూ ఆ గౌరెతోక రాబడి గుమాస్తా ఉద్యోగం చేస్తూ, వచ్చేదంతా ఇంటికోసం ఖర్చు చేస్తూ జంతువులాగ జీవిస్తున్నది.

అదిసరే, ఇలా ఎంతసేపు నిలబడడం? ఈ యిల్లు కనుక్కోవటం ఇవేళ సాధ్యం అయ్యేటట్లు లేదు. ఇక ఇంటిదారి పట్టడం మేలు. మళ్ళీ మబ్బులు పైన గుమిగూడుతున్నాయి. సముద్రం మీదనుంచి ఇలా ఉండి ఉండి మబ్బులు బయలుదేరి వచ్చి కుండలతో వలె నీళ్ళను కుమ్మరించి పోవడం ఈ కాలంలో మామూలే. నేను గొడుగు తెచ్చుకోకపోవడం తెలివి తక్కువ. అయినా ఆ గొడుగు ఉండి మాత్రం ఉద్ధరించేదేముంది? అది ఎప్పటిదో ఇజ్జాకుల కాలం నాటిది.

నెమ్మదిగా కదిలి నడవడం ప్రారంభించాను. రోడ్డంతా ఈ మాత్రపు వర్షానికే బురద బురదగా తయారై బీదత్సంగా ఉంది. అటూ ఇటూ చూస్తూ నడుస్తున్నాను. రవీంద్ర ఇంట్లో వున్న హాతకాలపు గ్రామఫోను రికార్డులు నన్ను నడిపిస్తున్నాయి. అతడు చెప్పిన ఇంటి గుర్తులు సరిగా గుర్తులేవు. ఒక కాగితం మీద రాసుకుని ఉంచుకుంటే ణగుండిపోయేది. చూస్తూనే నడుస్తున్నాను. ఒక యింటిముందు ఒక మధ్యవయస్కుడు నిలబడి తీరిగ్గా సిగరెట్ కాల్చుకుంటున్నాడు. బహుశా ఉద్యోగి అయి వుంటాడు.

నేను చెవిక్రిందికి చెయ్యి పోనిచ్చి స్విచ్ నొక్కి గబగబా అతని వైపు నడిచాను.

అతడు నన్ను చూసి కనుబొమలు ఎగురవేసి 'ఏమిటన్నట్టు' చూశాడు. నేను చెప్పాను. 'ఆయన పేరు రవీంద్ర....రవీంద్రనాథ్ అనుకుంటాను. బ్యాంకులో ఉద్యోగం.'

'ఈ వీధిలో బ్యాంక్ వాళ్ళెవరూలేరు. పక్క వీధిలో వాకబుచేయండి.'

నేను నిరాశగా వెనుదిరిగాను. మళ్ళీ నడక సాగించాను. లాభంలేదు. ఇవాళ అంతా తిరిగినా ఆ యిల్లు కనుక్కోడం నా తరంకాదు. ఇక ఈ వ్యర్థ ప్రయత్నం మానుకుని బస్సుస్టాపుకు చేరుకుని సిటీ బస్సు ఎక్కి ఇంటి ముఖం పట్టడం క్షేమం అనుకున్నాను.

హియరింగ్ ఎయిడ్ స్విచాఫ్ చేసి నడుస్తున్నాను. దీన్ని అవసరం లేనప్పుడు ఆఫ్ చెయ్యకపోతే బ్యాటరీ వృథాగా ఖర్చయిపోతుంది. అసలే ఖరీదెక్కువ. ఈమధ్య ఆ సున్నితమైన బ్యాటరీలు దొరకడం లేదు. దీన్ని పొదుపుగా వాడుకోకపోతే అనర్థం. లలిత, సాసం. ఆరేడు నెలల క్రిందట బ్యాటరీ ఆయిపోయి బాధ పడుతూఉంటే అన్ని ఖర్చులలో ఇదీ ఒకటని వెదికి వెదికి మరీ కొనుక్కుని వచ్చింది. ఇక దీని ఆయుస్సుకూడా ఎంతోకాలం లేదు. అందువల్ల అతి జాగ్రత్తగా పొదుపుగా వాడుకోడం క్షేమం.

పొద్దున్న ఎప్పుడో తాగిన కాఫీ. పొట్టలో మరేమీ పడలేదు. ఇంట్లో చెబితే బయటికి రానివ్వరు. అందుకని 'ఇదుగో, వీధి చివరివరకే' అని చెప్పి బయలుదేరి వచ్చేశాను. నెమ్మదిగా అడుగులు వేస్తూ నడుస్తున్నాను.

అంతలో ఎవరో వెనుకనుంచి నా పంచె పట్టుకుని లాగినట్లనిపించి వెనుదిరిగి చూశాను. పది పన్నెండేళ్ళ కుర్రాడు ఏదో అంటున్నాడు. హతాత్తుగా స్విచ్చాన్ చేశాను.

'మిమ్మల్నేనండి! ఎంత పిలిచినా నినిపించుకోకుండా వెళ్ళిపోతారేం? మా నాన్నగారు పిలుస్తున్నారు. అంతంత కేకలు పెట్టినా వినలేదు మీరు' అంటున్నాడు ఆ కుర్రవాడు రొప్పుతూ.

"రండి" అంటూ అతడు దారి తీశాడు.

దాదాపు ఇరవై గజాలు నడిచాము. రవీంద్ర వీధి గుమ్మంలోనే నిలబడి ఉన్నాడు. వడివడిగా వెళ్ళిన నన్ను చూసి నవ్వుతూ "ఏమిటి బాబుగారూ! పెద్ద పెద్ద కేకలు పెట్టాను నేను. వినిపించలేదా?" అన్నాడు.

నేను చూపుడు వ్రేలితో చెవి చూపించాను.

"ఓహూ! అదా సంగతి? రండి రండి" అంటూ లోపలికి దారితీశాడు.

నన్ను పక్క గదిలోకి తీసుకుపోయాడు.

ఇల్లు చిన్నదే అయినా ముచ్చటగా ఉంది. ఆ గది చిన్నదే అయినా చక్కగా

నర్తి ఉంది. ఒకవైపు బల్ల, ఖరీదైనదేమీకాదు. కాని పూలకుండీ వల్ల అందంగా ఉంది. పక్కనే తక్కుగా పేర్చిన పుస్తకాలు....గదికి ఒకవైపు పొడవటి కిటికీ. బయట ఆనరణలోనుంచి చల్లనిగాలి వీస్తున్నది. కిటికీ ఆవతల మందారచెట్టు. అపైన ప్రహారీగోడ పక్కనే ముచ్చటగా పెరిగిన మామిడిచెట్టు. దాని గుబురులలో దాగివుండి కూస్తున్న దొక కోయిల. గోడ ఆవతలివైపునుంచి పొరుగింటి పిల్లలెవరో 'కూకూ' అని అరుస్తూ ఆ ఆమాయకపు వృద్ధ కోయిలను రెచ్చగొడుతున్నారు. నేను యంత్రాన్ని స్విచ్‌ఆఫ్ చేయకుండా అంతా వింటూ అలా హాయిగా కుర్చీలో కూర్చుండి పోయాను.

నేనింతవరకు చూడలేదు. నావెనక కొంచెం ఎత్తుగా గోడమీద ఒక పాత ఫోటో వ్రేలాడుతున్నది. తెలిసిన ముఖంలాగా కనిపిస్తే లేచి కళ్ళజోడు సర్దుకుని డాగా దగ్గరగా వెళ్ళి చూశాను. ఈ ముఖం ఎప్పటిదో! అగాధమైన మనసు పొరలలో ఎక్కడో గుప్తమై విక్షిప్తమై ఉన్నది. వెంటనే స్ఫురణకు రావడంలేదు. ఇరవై లేక ఇరవై అయిదేళ్ళ ప్రాయం. గుండ్రని అందమైన ముఖం. పలుచని చెక్కిళ్ళు. అరచేతి వెడల్పున వెలుగులు చిమ్ముతున్న నేత్రద్వయం. శంఖంలాటి మెడలో పలుచని గొలుసు.

“ఆ ఫోటో మా అమ్మగారిది.”

రవీంద్ర భుజంమీద టవల్ తో వచ్చాడు. వెనకనే కనకాంబరం రంగు చీరలో ఒక యువతి, ఇందాకటి కుర్రాడూ వచ్చారు.

“మా ఆండ....షల్లిక్ స్కూల్లో టీచరు” అని పరిచయం చేశాడు.

ముందే చెప్పినట్లున్నాడు. ఆమె అత్యంత గౌరవ భావంతో నమస్కరించింది.

ఆ వెంటనే “టీ తెస్తాను” అంటూ వెనుతిరిగి వెళ్ళింది. కుర్రాడు ఆమెను అనుసరించాడు.

రవీంద్ర ఆ ఫోటో చేతిలోకి తీసుకుని కూర్చున్నాడు.

“మా అమ్మ నా చిన్నప్పుడే పోయింది. అంచే బొత్తిగా చిన్నతనం కాదనుకోండి. నాకప్పుడు పదిహేనేళ్ళు ఉంటాయేమో! మా నాన్నగారికి వేరే ఇల్లుండేది. వేరే పెళ్ళాం పిల్లలూ ఉండేవారు. మేము ఒక పాత పెంకుటింట్లో ఉండేవాళ్ళం. మా నాన్న పోయాక మాకా ఇల్లే మిగిలింది. మా అమ్మ ఒక కుట్టుమిషనుతో కాలం గడుపుతూ ఉండేది. ఆ పని లేనప్పుడు విస్తళ్ళు కుట్టి నాచేత ఇంటింటికీ పంపిస్తుండేది. ఒకనాడు నేను స్కూల్లో ఉండగా మా పొరుగింటి ఆయన నాకోసం వచ్చాడు. ఆయనవెంట వచ్చేళాను. అప్పటికే అమ్మ చచ్చిపోయింది. ఆ రెండో రోజున మా మేనమామనంటూ ఒకాయన వచ్చాడు.” రవీంద్ర ఇక్కడ ఆగాడు. టీ వచ్చింది.

“తీసుకోండి” అని నాకొక కప్పు అందించి, మరొకటి తాను తీసుకున్నాడు.

“ఆ మేనమామ చిత్రమైనవాడు. ఇక్కడ అమ్మ దాచివుంచిన మాటలేమైనా ఉంటాయేమోనని వచ్చాడుతప్ప ప్రేమాభిమానాలతో రాలేదు. ఇక్కడేమీ లేదని తెలిశాక మెరుపువేగంతో మాయమైపోయాడు. మళ్ళీ అయిపులేడు. ఆ తర్వాత పొరుగాయన నన్ను అభిమానంతో చేరదీశాడు. చదివించాడు. పెక్కి తీసుకువచ్చాడు. తన ఒక్కగానొక్క కూతుర్ని యిచ్చి పెళ్ళి చేసి ఆయనా వెళ్ళిపోయాడు. మా అవిడే ఆవిడ. అదీ సంగతి. అన్నట్టు ఇప్పుడే వస్తాను. రికార్డు ప్లేయర్ కోసం ప్రయత్నిస్తాను.”

ఈ మాటలని బయటికి వెళ్ళిపోయాడు. ఇది విన్న తర్వాత నా మానన మహాసాగరంలో అగాధాలలో ఎక్కడో దాగిన విషయం బయటికి వచ్చింది.

ఈమె అసలు పేరు రుక్మిణి. కోస్తా జిల్లాలో ఎక్కడి నుంచో ఎవడో ఆమెను మాయమాటలు చెప్పి తీసుకువచ్చాడు. అప్పటికే ఇది మహానగరం. బ్రాములూ వగైరాలతో నాడావిడిగా ఉండేది. సిసిమా స్టూడియోలు నందడిగా ఉండడం మొదలయింది. స్వాతంత్ర్యం ఇహనో ఇప్పుడో రాబోతున్న తరుణం. ఆమెను తీసుకువచ్చినవాడు దుర్మార్గుడు. వాడి వంచనకు గురై ఆమె యాతనలనుభవించింది. అప్పుడు నా బ్రతుకు కూడా బాగులేదు. ఆశలు అడియాసలై నాయి. చదువు వృథా అయింది. నేర్చుకున్న సంగీతం తిండి పెడుతుండేమోనని ఇక్కడికి చేరాను. కాని ఇక్కడా శనిదేవత నన్ను కాలూన నీచులేదు. చిత్తరమల్లర పనులు చేస్తూ బ్రతుకు వెళ్ళదీస్తూ ఉండేవాణ్ణి. రుక్మిణి పాపం చాలా అమాయకురాలు.

కొన్నాళ్ళకే వాడి అసలు రంగు బయట పడింది. అప్పటికే ఆమె సాలె గూటిలో ఈగలాగ చిక్కుకుని ఉంది. ఓపికతో మంచి రోజుల కోసం ఎదురుచూడడం తప్ప, తలవంచి బ్రతకడం తప్ప చేసేదేమీలేదనీ గ్రహించింది. అలా కొన్ని యేళ్ళు-బహుశా రెండు మూడేళ్ళు-గడిచాయి. అప్పుడొకనాడు ఆమె అదృష్టం పండి వాడొక ప్రమాదంలో మరణించడంతో ఆమెకు చెర తప్పినట్లయింది. అప్పుడు నాకు దగ్గరయింది. నా స్థితి చూసి ఆమె నామీద సానుభూతి చూపించింది. ఆమె స్థితి చూసి నేను సానుభూతి చూపించాను. కరో గంజో ఇద్దరం కలిసే తాగే వాళ్ళం. అదీ కొద్దికాలమే. ఆ తర్వాత ఒకనాడొక చిత్రం జరిగింది. ఒక రాత్రి అంతా నన్ను కూర్చోబెట్టి మాట్లాడింది. నా సలహా కోరింది. ఒక పెద్దమనిషి ఆమెకు ఆసరాగా ఉంటానన్నాడు. ఆమె పోషణ భారం వహిస్తానన్నాడు. ఏ లోటూ రాకుండా చూసుకుంటానన్నాడు. ‘ఏం చెయ్యమంటారు?’ అని అడిగింది. నేను హతాశుణ్ణి య్యాను. ‘నీకిష్టమేనా?’ అని అడిగాను. ‘మరిచేసేదేముంది?’ అని రెట్టించింది. నేను

అంతవరకూ నా మనసులో మాట బయట పెట్టకుండా సంకోచించి తప్పు చేశానని అర్థం చేసుకున్నాను. అందువల్ల పెద్దమనిషిలాగా, ఆమె హితం కోరిన వాడిలాగా నటిస్తూ 'అదే మంచిది' అని నలహా ఇచ్చాను. అక్కడితో ఆ కథ ముగిసిపోయింది. తరువాత నా బ్రతుకు నాదయింది. ఊళ్ళు మారాను. ఉద్యోగాలు మారాను. ఎదుగూ బొదుగూ లేని అతి సాదా సీదా జీవితం గడిపాను.

రవీంద్ర లోపలికి వచ్చాడు. "సారీ! ఇలా మిమ్మల్ని కూర్చోబెట్టి వెళ్ళాను. ఏమీ అనుకోవద్దు. రికార్డుపేయరు కోసం ప్రయత్నించి వచ్చాను లాభం లేక పోయింది. ఒక ఫ్రెండ్ ఇంట్లో ఉంది కాని బొత్తిగా పనికిరాకుండా పాడై పోయి ఉంది."

అతడు బల్లక్రింది సొరుగు తీశాడు. లోపలు బొత్తులు బొత్తులుగా రికార్డులు న్నాయి. పైనుంచి చిరిగిపోయిన కవరుతోసహా ఒకదాన్ని బయటికి తీశాడు.

"ఇదిగో....నిన్న మీకు చెప్పానుగా....ఇది మీదే."

నాకు ప్రాణం లేచివచ్చినట్లయింది. ఎంతో అప్యాయంగా దాన్ని అందుకున్నాను. రికార్డు ఇవతలికి తీశాను. శుభ్రంగానే ఉంది. గ్రామఫోను, దాని బాకా, పక్కనే తిప్పవేసుకుని కూర్చున్న కుక్క అంతా పాతవాసన. అందమైన వాసన వచ్చింది. దానిమీద అక్షరాలు, నీలంరంగుమీద బంగారురంగు అక్షరాలు స్పష్టంగానే ఉన్నాయి. మిలమిల మెరుస్తూ పాట, ఆ క్రింద నాపేరు, రికార్డు నెంబరు వగైరాలున్నాయి.

నేను మిగిలిన రికార్డులు తీశాను. ఒక్కొక్కటి చూస్తూ కూర్చున్నాను. శ్రవణయంత్రం పనిచేస్తూనే ఉంది. రికార్డు ప్లేయరు లేకపోయినా అద్భుత సంగీతం వినిపిస్తున్నది. ఏవేవో, ఎప్పటెప్పటివో అమృతగళ ధ్వనులు. ఒక్కొక్క సంగీత యురి. ఒక్కొక్క విలక్షణమైన కంఠస్వరం. రకరకాల యంత్ర వాద్యాల బీభత్సమైన హోరు లేడు. నరాలమీద ప్రభావం చూపించే దరువులు, అరువులు, విరువులు లేవు, రసరమ్య లోకాలకు చేర్చి పారవశ్యం కలిగించే ప్రశాంత నాదాలు. కళ్ళ ముందు పరిచయమైన ముఖాలు. చెవులలో వారి విలక్షణ స్వరాలు....నా కళ్ళలో నీటిపొర విలిచింది.

"ఇవన్నీ మా అమ్మ దాచి ఉంచింది. ఇవంటే ఆమెకెంత ఇష్టమో చెప్పలేను. ముఖ్యంగా మీ పాట అంటే మహాఇష్టం. మాటిమాటికీ విని కళ్ళ నీళ్ళు పెట్టుకుంటూ ఉండేది. చిన్నతనంలో తెలియక 'ఎందుకమ్మా! ఏడుస్తున్నావు' అని చాలాసార్లు అడిగాను. నాకూ ఈ రికార్డంటే ఇష్టం. అసలా రచనే గొప్పది. పదాలతో కళ్ళ ముందు వెన్నెల విరియించినట్లు ఉంటుంది. దానికితోడు మీ కంఠ స్వరం....వైగల్

....పంకజ్ మల్లిక్నాగయ్యలకు దీటుగా....సరే....ఇది మీది. మీరు తీసుకోండి. మీకిచ్చేశాను."

ఆ తర్వాతకూడా నేను శ్రవణయంత్రాన్ని ఆఫ్ చేయలేదు. చాలాసేపుమాట్లాడుకున్నాము. అతడెన్నో కబుర్లు చెప్పాడు. తర్వాత అతడు బలవంతం చేయగా భోజనంకూడా చేశాను. ఆ తర్వాత చిన్న కునుకు కూడా తీశాను. ఇంతసేపు శ్రవణయంత్రం పనిచేస్తూనే వుంది. నాలుగు గంటలవేళ కాఫీ తాగాను మనసెంతో తేలికపడినట్లనిపించింది. ఇన్నాళ్ళు మనీభవించిన నిశ్శబ్దం, గ్లాని తొలగిపోయినట్లు అనిపించింది. అప్పుడిక లేచాను.

"చాలా దూరం పోవాలి. ఇంట్లో కంగారు పడుతుంటారు కూడా" అన్నాను. "థాంక్యూ ఫర్ ఎవ్విరీథింగ్" అన్నాను. నా గొంతు ఆర్ద్రమై ఉండాలి.

అతడు కూడా లేచాడు. నవ్వుతూ "భలేవారండీ! నేనిప్పుడేమి చేశాను? ఆ రికార్డు మీది. మీకిచ్చేశాను. బహుశా ఇంకెక్కడా దొరకదు అది" అన్నాడు.

నేను ఆ రికార్డును భుజాన వున్న సంచితో భద్రంగా ఉంచుకున్నాను. రవీంద్ర భార్య వచ్చి నిలబడింది. "వస్తానమ్మా" అని చెప్పి ఆవరణలో నడిచి ఇవతలికి వచ్చాను. బస్స్టాప్ వైపు నడిచాను.

సిటీ బస్సు జనంతో కిటకిటలాడుతూ కడుపుతో ఉన్న దయ్యపు తేలులాగా వచ్చి ఆగింది. దిగేవారు దిగేలోపుగా, ఎక్కేవారు ఎక్కేలోపుగా డ్రయివర్ బస్సును ముందు దూకించాడు. నేను ఎక్కలేకపోయాను. అలా రెండు బస్సులు వెళ్ళిపోయాయి. చివరకు రెండు బస్సులు మారి ఇంటికి చేరేసరికి బాగా పొద్దుపోయింది. అంతసేపూ భుజాన వున్న సంచితోని ఆ ప్లేటును అతిజాగ్రత్తగా చూసుకున్నాను. ఏ మాత్రం పత్తిడి తగిలినా, ఇప్పటి రికార్డుల్లాగా కాదు, టప్ మని విరిగి ముక్కలయిపోతుంది.

ఇంట్లో ఎవరి పనుల్లో వారున్నారు. లలిత మాత్రం నాకోసమే ఎదురు చూస్తున్నది కాబోలు, నన్ను చూడగానే లేని "ఏం నాన్నా! ఎక్కడికి వెళ్ళావు? గాబరా పడిపోతున్నానింతసేపూ" అంటూ ఎదురు వచ్చింది. "తెలిసినవాళ్ళంటికి వెళ్లాను పొద్దున. బలవంతం చేసి వుంచేశారు" అంటూ సంచితోనుంచి రికార్డు ఇవతలికి తీసి "దీన్ని జాగ్రత్తగా ఉంచు" అని అందించాను.

"ఏమిటిది?" అంటూ అందుకుని చూసింది.

ఆలస్యంగా వచ్చినన్న అబుక కొంచెం తగ్గింది.

"రా, అన్నం తిందువుగాని, అందరి తిండ్లూ అయిపోయాయి. నువ్వు నేనూ మిగిలాం" అన్నది.

నేను చొక్కావిప్పి పెరట్లోకి వెళ్ళి కాళ్ళు కడుక్కుని వచ్చాను. లలిత భోజనం వడ్డిస్తూ "పొద్దుటి వర్షానికి ఇంటిలో రెండు మూడు చోట్ల చినుకులు పడ్డాయి.

పైన పెంకుల పరిస్థితి అధ్యాన్నంగా ఉంది. తొందరలో తిరగనేయించడం మంచిది...." ఇలా సాగించింది. చాలా నెమ్మదిగా మాట్లాడుతున్నట్లున్నది. నేను వేరే లోకంలో ఉన్నాను. అది గమనించి పెద్దగా "ఏ లోకంలో ఉన్నావు నాన్నా! నేను చెప్పేది వింటున్నావా?" అని అడిగింది మళ్ళీ. నేను ఉలికి పడి "ఏం లేదు. ఏంలేదు. ఏమిటి చెబుతున్నావు?" అని అడిగాను.

మళ్ళీ నణుగుడు మొదలుపెట్టింది. నేను ఉన్నట్టుండి "అమ్మదూ! పక్క రావుగారింట్లో రికార్డ్ ప్లేయర్ ఉందికదూ?" అని అడిగాను. "ఉంది" అన్నది లలిత. నేను సంశయిస్తూ "ఒక్కసారి మన రికార్డు విందామని ఉంది" అన్నాను. లలిత "అట్లాగే. నేను వెళ్ళి అడిగి వస్తాను" అన్నది.

నేను తిండి ముగించి ముందుగదిలోకి వచ్చాను. లలిత పనులన్నీ పూర్తి చేసుకునివచ్చి "ఇప్పుడే అడిగిరానా?" అన్నది. "ఊ! వీలయితే ఇప్పుడే విందాము" అన్నాను. లలిత వెళ్ళింది. నేను కుర్చీలో కూర్చున్నాను. సన్నగా గుండెల్లో ఎక్కడో నొప్పి మొదలయింది. ఈ మధ్య కొంతకాలం నుంచీ ఇదొక కొత్త పరిణామం. చేత్తో గుండె నిమిరుకుంటూ కూర్చుండి పోయాను. 'లోపల గుండె అనబడే అవయవం కొట్టుకోవడంలో ఏమన్నా తేడా వస్తున్నదా' అని అనుమానం కలిగింది. ఖూమ్మీద పడ్డప్పటినుంచి, ఆ మాటకొస్తే, తల్లి కడుపులో పడ్డప్పటి నుంచి దెబ్బై ఏళ్ళకు పైగా నిరంతరం సెకండు కాలం అయినా విశ్రాంతి లేకుండా కొట్టుకుంటూనే ఉన్నది. బాధల్లో, కష్టాల్లో, సుఖాల్లో, విషాదంలో ఏప్పుడూ తేడా రాలేదు. ఇప్పుడే ఏమన్నా లయ తప్పుతున్నదా?

అంతలోనే 'ఆ! ఏమీ లేదు. అంతా పిచ్చిభ్రమ' అనుకుంటూనే కుడిచేత్తో ఎడమచేతి నాడి పట్టుకుని చూసుకున్నాను. గుండె ఎలా ఆడుతున్నదో అంచనావేసే ప్రయత్నం చేశాను. కాని చేతకాలేదు.

అంతలో లలిత వచ్చింది. "రావుగారు మేలుకునే ఉన్నారు నాన్నా! పిల్లలూ వాళ్ళు చదువు కుంటున్నారు. నేను చెప్పగానే ఒప్పుకున్నారు. 'దానికేం భాగ్యం రమ్మన్నారు. మేమూ విన్నట్లువుతుంది' అన్నారు."

నేను ఒకరకమైన ఉద్వేగంతో లేచాను. కాళ్ళు వణికినట్లునిపించింది. రావుగారింట్లో ఆప్పటికే అందరూ - రావుగారి భార్య, కొడుకులు, కోడళ్ళు, కారేజీలో చదువుకుంటున్న కూతుళ్ళు - ఒకచోట చేరారు. ఆయన రికార్డు ప్లేయర్ స్పీడు సర్ది మేము వెళ్ళేసరికి నన్ను చూసి నవ్వుతూ "నాకు తెలియదండీ బాబూ ఆ పాట పాడింది మీరని. చాలాసార్లు విన్నాను. అది నా ఫేవరిట్ సాంగ్" అన్నాడు. ఎందుకో ఆయన చాలా నెమ్మదిగా లోగొంతుకతో మాట్లాడుతున్నాడనిపించింది. నర్దుకు కూర్చోడంలో ఇద్దరు అమ్మాయిలు గొడవ పడుతున్నారు. వాళ్ళు కూడా నెమ్మదిగా అరుచుకుంటున్నట్లు అనిపించింది. ఉన్నట్టుండి ఒక అబ్బాయి ఏదో అని

నవ్వాడు. అది విని ఆడపిల్లలుకూడా నవ్వారు. అతడేమన్నాడో నాకు వినబడలేదు. నవ్వులు మాత్రం అతితక్కువ స్థాయిలో మంద్రంగా వినిపించాయి.

ఆయన అంతా సిద్ధం చేసి రికార్డు పెట్టాడు. 'ఏదీ, ఎంతకీ ధ్వని రాదేం' అనుకున్నాను. రికార్డు తిరుగుచూనే వుంది. వాళ్ళందరూ వింటున్నట్లు తెలుస్తూనే వుంది. రావుగారైతే వింటూ ఆనందిస్తున్నట్లు కూడా తెలుస్తున్నది. లలిత వంక చూశాను. అది గొప్ప ఆనంద పారవశ్యంతో వింటున్నది.

నేను చెవి పక్క మెషిను స్విచ్ ఆన్ చేసి ఉందో లేదో అని చూసుకున్నాను. ఆన్ చేసే వుంది. ముందేదో నన్నని ధ్వని చాలా దూరం నుంచి వలె వినిపించింది తప్ప ఇప్పుడేమీ వినిపించడం లేదు. అంతా దాదాపు నిశ్శబ్దం.

అందరి ముఖాలలో మెప్పుదల, ఆనందం. రావుగారు ఏదో మాట్లాడు తున్నారు. పెదవుల కదలికలను బట్టి చాలా మెచ్చుకున్నట్లు తెలిసింది.

ఉబికి వస్తున్న కన్నీళ్ళను అతిప్రయత్నంమీద రెప్ప లప్పళించి ఆపుకుంటూ కూర్చుండి పోయానింతి సేపూ. అంతా అయిపోయిన తర్వాత లలిత ఆ రికార్డును అందుకుని "పద నన్నా! పోదాం" అని కాబోలు అన్నది.

ఆ తర్వాత ఇద్దరం యింటికి వచ్చాము. నేను వచ్చీరాగానే మంచంలో కూలబడ్డాను. ఇంట్లో మిగిలినవారు ఎవరిపాటికి వారు నిద్రకు పడ్డారప్పుడే.

లలిత రికార్డును భద్రంగా జాగ్రత్తచేసి వచ్చి ఏదో మాట్లాడుతూనే చాప పడుచుకుంది. మరేదో మాట్లాడుతూనే నడుం వాల్చింది.

నేను పడుకున్నాను. ఉన్నట్లుండి నిట్టూర్పు వచ్చింది. ఆ తర్వాత కళ్ళనీళ్ళు ఉబికి ఉబికి వచ్చాయి. అంతలో లేచి "అమ్మదూ! బ్యాటరీ అయిపోయిందే దొత్తిగా" అన్నాను.

"పడుకో నన్నా! రేపు చూద్దాంలే. అన్నట్లు ఆ బ్యాటరీలు దొరకడంలేదు. అయినా ప్రయత్నం చేద్దాం. రెండు మూడు రోజుల్లో ఎక్కడో ఒకచోట దొరక వచ్చులే. ఇప్పుడే పడుకో" అంది.

నేను వెళ్ళికిలా పడుకున్నాను.

కుడి చెయ్యి అప్రయత్నంగా గుండెల మీదికి వెళ్ళింది. ఇప్పటికిని ఆడు తూనే వుంది.

రెండు మూడు రోజులు. బహుశా ఒక వారంరోజులు.... అప్పటికి ఈ గుండె ఇలాగే ఆడుతూ వుంటుందా? అంతలో మనసు లోలోపలి పొరలలో నుంచి ఒక ప్రశ్న ఉదయించింది.

'అసలిప్పుడు నిద్రపోతే తెల్లవారాక లేస్తానా?'

కాస్పేషిటికి మగత నిద్రలో దూరం నుంచి మొదట మందంగానూ, ఆ తర్వాత ఉధృతంగానూ ఏవో వింత పద ధ్వనులు వినిపించాయి. *